

Psychologencommissie

**Samen voor een beroep dat het
verschil maakt**

jaarverslag 2019

.be

INHOUD

1. Voorwoord	03	2.6. Informatieverspreiding en zichtbaarheid van de Psychologencommissie	15
2. Werkingsverslag	04	2.6.1. Website	15
2.1. Bescherming van de titel van psycholoog	04	2.6.2. Interpellaties van ministers	16
2.1.1. Hoe bekomt iemand de inschrijving als psycholoog?	04	2.6.3. Social media	17
2.1.2. Inschrijvings- en hernieuwingsaanvragen	05	2.6.4. Bijdrage als spreker of aanwezigheid op activiteit	17
2.1.3. Zoekfunctie “Staat mijn psycholoog op de lijst?”	06	2.7. Overleg met de partners	19
2.1.4. Een nieuwe database	07	2.8. Plenaire zitting	20
2.2. Deontologie	08	2.8.1. Aantal vergaderingen	20
2.2.1. De studiedienst zet zijn opdracht voort	08	2.8.2. Verslagen van de plenaire vergaderingen	20
2.3. Klachtenbehandeling: tuchtrecht en bemiddeling	10	2.9. Financieel rapport	20
2.3.1. Tuchtrecht	11	3. Over de Psychologencommissie	21
2.3.2. Behandeling van tuchtklachten: stand van zaken	12	3.1. Missie en taken	21
2.3.3. Bemiddeling: een volledig apart luik	14	3.2. Organisatie en structuur	22
2.4. Project: een Commissie in volle evolutie	14	3.2.1. De afgevaardigden van de erkende beroepsverenigingen in de plenaire vergadering	22
2.5. Onderzoeksprojecten	16	3.2.2. Het Bureau	24
		3.2.3. De Tuchtraden	25
		3.2.5. Het personeel	26

” SAMEN WILLEN WE BLIJVEN
BOUWEN AAN EEN
RESPECTVOLLE EN DUURZAME
PROFESSIONELE OMGEVING.

1. VOORWOORD

Op het moment van dit schrijven maakt de wereld een wereldwijde gezondheids crisis door met ongeken de inperkingsmaatregelen die een duidelijke economische, sociale en vooral psychologische impact hebben op de voltallige bevolking. Dit bevestigt nogmaals de uiterst belangrijke rol die de psycholoog vandaag speelt in de bescherming van de volksgezondheid en in het bijdragen aan de samenleving in zijn geheel.

In 2019 is het beroep van psychologen op vele punten blijven evolueren, met name door de toekenning van het visum aan klinisch psychologen - wat de erkenning van de klinisch psycholoog als beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg vervolledigt - en door het plan om bepaalde eerstelijns psychologische zorg te vergoeden dat, ondanks zijn tekortkomingen en gebreken, blijkt geeft van de wens om de psychologische zorg toegankelijker te maken.

Deze evolutie maakt een sterkere erkenning van het beroep van psycholoog mogelijk. Het is echter noodzakelijk om de essentiële waarden die de Psychologencommissie verdedigt niet uit het oog te verliezen, zoals de eenheid van het beroep, de diversiteit ervan en de toegankelijkheid van de psychologische bijstand. De Commissie heeft dit jaar dan ook gewerkt aan een zo goed mogelijke samenwerking met de andere bevoegde instanties om het beroep te ontwikkelen met behoud van de eigen identiteit.

Na de herziening van haar interne werking in de voorgaande jaren is de Commissie ook in 2019 bereid gebleken om zich te ontwikkelen tot een instelling met een hoger democratisch gehalte met een vergadering bestaande uit leden die door hun collega's zijn gekozen. Helaas zijn deze voorstellen voor juridische hervormingen bij gebrek aan een volwaardige regering nog niet ten uitvoer gelegd.

Om psychologen te helpen en te ondersteunen in hun relatie met hun patiënten/cliënten, hebben we de ontwikkeling van onze zoekmachine voortgezet, zodat het mogelijk is om een psycholoog te zoeken op basis van de taal van de praktijk, het doelpubliek en de beschikbaarheid voor teleconsultatie. We zullen deze zoekmachine blijven vervolledigen om tegemoet te komen aan de behoeften van psychologen en patiënten/cliënten.

Catherine Henry
Voorzitster

Terwijl u dit rapport leest, zult u ook het steeds belangrijker wordende werk van onze studiedienst kunnen ontdekken. Deze laatste heeft hard gewerkt om de complexiteit van het beroepsgeheim en de uitzonderingen daarop uit te leggen. Zij heeft ook een stappenplan ontwikkeld voor de toepassing van het Algemeen Reglement inzake Gegevensbescherming (GDPR) op de praktijk van psychologen. Met hun hulp hebben we ook verschillende malen een beroep kunnen doen op de bevoegde ministers om ervoor te zorgen dat het specifieke karakter van het beroep van psycholoog wordt gerespecteerd. U kunt de dossiers en oproepen raadplegen op onze website www.compsy.be/nl/voor-de-psycholoog.

De disciplinaire organen hebben hun werk in 2019 voortgezet en hebben zich sinds hun oprichting uitgesproken over bijna 200 zaken.

Al deze prestaties en ontwikkelingen waren mogelijk dankzij de inzet en vastberadenheid van velen. Allereerst willen wij alle leden van de Plenaire Zitting en het Bureau bedanken voor hun vrijwillige investering in de goede werking van onze Commissie. Ten tweede willen wij deze gelegenheid aangrijpen om de verantwoordelijkheid en het werk van de leden en de voorzitters van de disciplinaire instanties te benadrukken, die met elke beslissing het beroep van psycholoog doen evolueren. We willen ook onze externe, politieke, institutionele en particuliere partners bedanken die samen met ons het beeld schetsen van een betere toekomst voor het beroep van psycholoog. Tot slot willen wij onze dank uitspreken aan het personeel dat de bescherming van de titel waarborgt, psychologen zo goed mogelijk probeert te informeren en de besluiten van onze Commissie met grote toewijding en deskundigheid uitvoert.

Om af te ronden rest er ons nog de bestaansreden van de Psychologencommissie te bedanken: de psychologen zelf voor hun vertrouwen en hun inzet om van de geestelijke gezondheid een prioriteit te maken, of dat nu op het werk is, op school, in het ziekenhuis of in welke andere structuur dan ook.

Uw werk en toewijding is een voorbeeld.

Samen willen we blijven bouwen aan een respectvolle en duurzame professionele omgeving.

2. WERKINGSVERSLAG

2.1 BESCHERMING VAN DE TITEL VAN PSYCHOLOOG

WAT ZEGT DE WET?

De 'Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog' stelt dat iemand zich enkel 'psycholoog' mag noemen als deze in het bezit is van het vereiste universitaire diploma én ingeschreven is op de lijst van psychologen (artikel 1). Dit geldt zowel voor zelfstandigen, die hun praktijk hebben of die consultant zijn, als voor personen in loondienst zoals de werknemers in een ziekenhuis of in een geestelijk gezondheidszorg centrum, de onderzoekers of psychologen actief in CLB's.

De lijst van psychologen wordt bijgehouden door de Psychologencommissie, een federale overheidsinstantie (artikel 2). Zonder inschrijving op deze lijst is het verboden om de titel van psycholoog te gebruiken of op om het even welke manier de indruk te wekken psycholoog te zijn. Ook het gebruik van samenstellingen en vertalingen van de titel vereisen dus een inschrijving.

Maakt iemand zonder ingeschreven te zijn gebruik van de titel? Dan kan een rechter volgens de wet strafbepalingen opleggen in de vorm van een geldboete en een vermelding in het strafregister (artikels 9 en 10). Personen die titelmisbruik faciliteren zijn evenzeer aansprakelijk (artikel 11). Artikel 8 verbindt vervolgens de inschrijving met de naleving van de deontologische code van psychologen. Deze laatste werd bij koninklijk besluit in het leven geroepen (KB van 2 april 2014. - Koninklijk besluit tot vaststelling van de voorschriften inzake de plichtenleer van de psycholoog).

2.1.1 Hoe bekomt iemand de inschrijving als psycholoog?

Om in België de inschrijving als psycholoog te bekomen, dient men aan bepaalde voorwaarden te voldoen. Deze inschrijvingscriteria staan opgesomd in de 'Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog' en in de 'wet van 12 februari 2008 tot instelling van een nieuw algemeen kader voor de erkenning van EG-beroepskwalificaties'.

De inschrijving wordt over het algemeen toegekend op basis van een Belgisch diploma van licentiaat of master in de psychologie of van een ouder gelijkgesteld diploma. Aanvragen op basis van een buitenlands diploma, vereisen vaak bijkomende bewijsstukken. Deze bestaan uit:

- een attest dat de academische gelijkwaardigheid van het buitenlandse diploma bevestigt, afgeleverd door de National Academic Recognition Information Centre (NARIC-ENIC) van de Vlaamse, Waalse of Duitssprekende gemeenschap;
- documenten die aanvullende praktijkervaring aantonen;
- of attesten die bewijzen dat men in het land van oorsprong erkend is.

ERKENNING OF INSCHRIJVING OP DE LIJST?

De wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen¹ neemt de klinisch psychologen op in de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Hiermee worden zij beschouwd als autonome beoefenaars van een gezondheidszorgberoep, maar wordt de uitoefening van de klinische psychologie ook pas mogelijk als de persoon in kwestie voldoet aan een aantal voorwaarden. In het bezit zijn van een erkenning als klinisch psycholoog afgeleverd door gemeenschappen is daar één van.

Deze erkenning wordt voor Nederlandstalige dossiers afgeleverd door het Agentschap Zorg en Gezondheid, voor Duitstalige dossiers door de Duitstalige Gemeenschap en voor Franstalige dossiers door de Fédération Wallonie-Bruxelles. Deze erkenning is echter niet hetzelfde als de inschrijving op de lijst van de Psychologencommissie.

De wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen staat immers los van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog. Deze oudere wet regelt de titelbescherming en de naleving van de deontologische code en geldt voor alle psychologen, ongeacht hun sector of statuut. Ook klinisch psychologen vallen hieronder. De wet van 4 april is daarentegen enkel van toepassing op klinisch psychologen en erkent hen als een autonoom zorgberoep. Deze wet voorziet een beroepsbescherming door de uitoefening van de klinische psychologie te verbinden aan een aantal voorwaarden.

Op dit moment moeten klinisch psychologen dus nog altijd hun inschrijving hernieuwen of zich inschrijven op de lijst als 'psycholoog'. Op die manier zijn zij gebonden aan de naleving van een deontologische code.

Om elke verwarring te vermijden tussen de inschrijving op de lijst van de Psychologencommissie en de erkenning als klinisch psycholoog zal de Psychologencommissie voortaan niet meer spreken over een erkenning, maar over een inschrijving op de lijst. Deze veranderingen zijn doorgevoerd in de loop van 2018. De naamswijziging heeft echter geen enkele invloed op de waarde van de inschrijving en de implicaties ervan.

¹ De wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 67 betreffende de uitoefening van gezondheidszorgberoepen.

Een volledig overzicht van de inschrijvingsvoorwaarden kan worden teruggevonden op www.compsy.be/inschrijvingscriteria.

Bij de eerste inschrijving is de inschrijving geldig vanaf de (her) inschrijvingsdatum tot en met de 31ste december van het lopende kalenderjaar. Een psycholoog dient zijn inschrijving dan ook jaarlijks te hernieuwen. Hij wordt hiertoe uitgenodigd op het einde van elk kalenderjaar. Een hernieuwing vereist echter geen nieuwe bewijsstukken.

2.1.2 Inschrijvings- en hernieuwingsaanvragen

2.1.2.1 Aantal nieuwe inschrijvingsaanvragen

In 2019 ontving de Psychologencommissie 1500 nieuwe inschrijvingsaanvragen. 1440 van deze aanvragen gebeurden met een Belgisch diploma, 60 aanvragen werden ingediend op basis van een buitenlands diploma. Ten opzichte van vorige jaren bleef het aantal nieuwe inschrijvingsaanvragen stabiel.

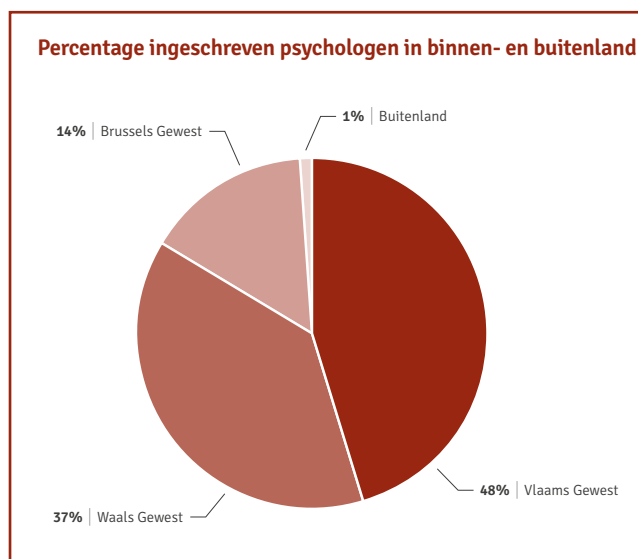
2.1.2.2 Aantal geweigerde aanvragen

In de loop van 2019 werden 44 aanvragen geweigerd, waarvan 16 Belgische en 28 op basis van een buitenlands diploma. Het aantal afgewezen aanvragen blijft met bijna 25% stijgen ten opzichte van 2018. Weigeringen op basis van een Belgisch diploma zijn hoger dan in 2018.

2.1.2.3 Totaal aantal op de lijst ingeschreven psychologen: eerste aanvragen en hernieuwingen

De trend naar een toename van het aantal psychologen op de lijst zet zich voort in 2019 met in totaal 15031 ingeschreven psychologen, waarvan 93% met een Belgisch diploma en 7% op basis van een buitenlands diploma. Ten opzichte van 2018 gaat het om een toename van bijna 6%.

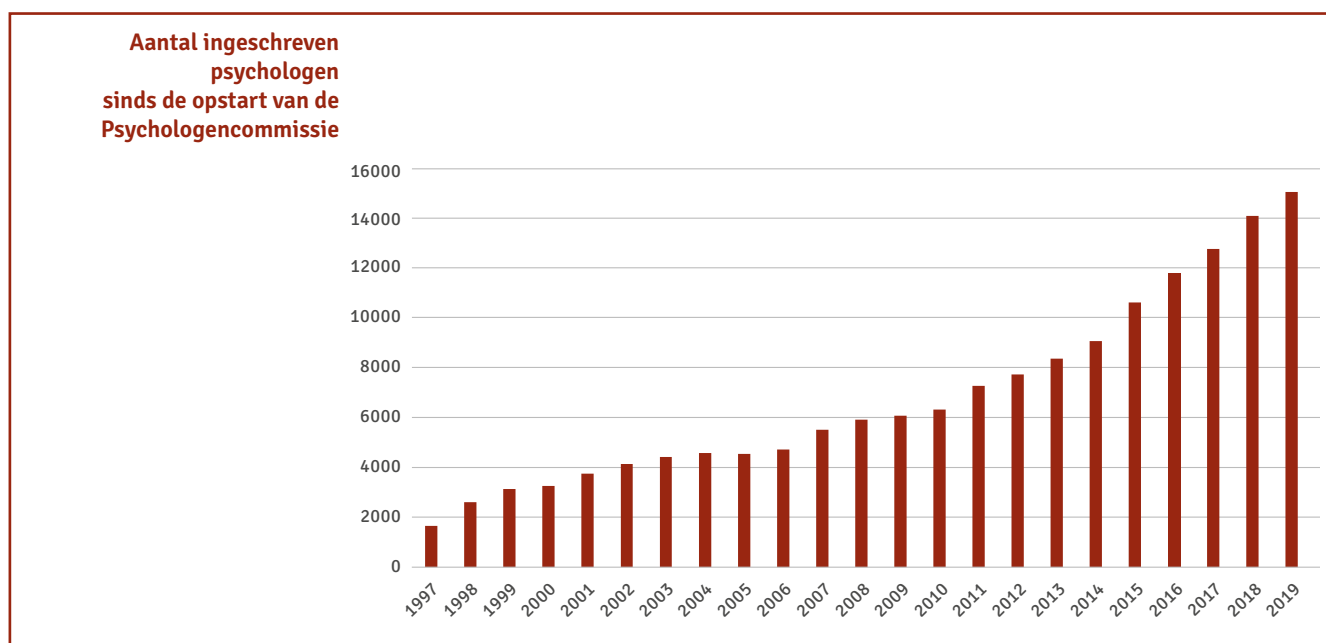
Tabel 1 geeft een gedetailleerd overzicht van het aantal psychologen

dat in België op de lijst is ingeschreven en van de evolutie sinds 2012.

De stijging in het aantal psychologen vertaalt zich voor elk geslacht, elke taalgroep en elk gewest. Het verschil tussen mannen en vrouwen is merkbaar: 83% van alle psychologen zijn vrouwen. Dit percentage stabiliseert zich ten opzichte van 2018..

Uit de opsplitsing per gewest blijkt dat het Vlaamse Gewest de meeste psychologen telt (48%), gevolgd door het Waalse Gewest (37%). Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest telt op haar beurt 13% van psychologen en het buitenland sluit de rij: slechts 1% van de op de lijst ingeschreven psychologen is daar gedomicilieerd. Als we louter naar de taal kijken, zijn er 53% Franstalige en 47%

Tabel 1: Psychologen ingeschreven op de lijst – detailoverzicht en evolutie

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
TOTAAL	15 030	14 245	13 231	11 941	10 661	9 074
Basis van inschrijving						
Belgisch diploma	93%	93%	96%	96%	96%	97%
Buitenlands diploma	7%	7%	4%	4%	4%	3%
Geslacht						
Mannen	17 %	17%	18%	18%	19%	20%
Vrouwen	83 %	83%	82%	82%	81%	80%
Regio						
Vlaanderen	48%	48%	47%	47%	45%	45%
Wallonië	37%	37%	38%	38%	38%	38%
Brussel	14%	13%	14%	14%	15%	15%
Andere: buitenland	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Taal						
Franstalig	53%	53%	54%	54%	56%	56%
Nederlandstalig	47%	47%	46%	46%	44%	44%

Nederlandstalige psychologen. Het aantal Nederlandstaligen stabiliseert zich.

Tabel 2 geeft een overzicht, per land, van de beslissingen die in 2019 zijn genomen over aanvragen tot inschrijving op basis van een buitenlands diploma. Zoals gewoonlijk is de helft ($n = 44$) van de buitenlandse aanvragen ($n = 88$) gebaseerd op een Frans ($n = 26$) of Nederlands ($n = 18$) diploma. Italië staat op de derde plaats ($n = 9$), gevolgd door Roemenië ($n = 6$). Spanje staat op de vijfde plaats ($n = 5$). In tabel 3 ziet u de rangschikking van de landen met de meeste aanvragen in de afgelopen vijf jaar.

2.1.3 Zoekfunctie “Staat mijn psycholoog op de lijst?”

Dankzij onze online zoekfunctie «Staat mijn psycholoog op de lijst?», kan het grote publiek de officiële lijst van de opgesomde psychologen in België doorzoeken. Het aantal zoekopdrachten voor het jaar 2019 is niet beschikbaar evenals andere statistieken met betrekking tot onze website vanwege technische problemen tijdens de overdracht van de website naar een nieuwe server. Onze lijst, die online beschikbaar is, bevat enkel de psychologen die ingeschreven zijn voor het lopende jaar. Aan het begin van een nieuw kalenderjaar, na de officiële hernieuwingsperiode, wordt onze online zoekfunctie gereset. Hierdoor worden de personen die hun inschrijving niet hebben hernieuwd uit de zoekfunctie verwijderd.

Tabel 3 - Klassement van de landen met de meeste aanvragen voor de laatste vijf jaren

Klassement	2019	2018	2017	2016	2015
1	Frankrijk (26)	Frankrijk (26)	Frankrijk (28)	Nederland (26)	Frankrijk (29)
2	Nederland (18)	Nederland (24)	Nederland (26)	Frankrijk (23)	Nederland (20)
3	Italië (9)	Italië & Spanje (8)	Italië & Polen (6)	Spanje (8)	Italië (8)
4	Roemenië (6)	Roemenië (6)	Spanje (5)	Italië (7)	Roemenië (7)
5	Spanje (5)	Polen, Verenigd Koninkrijk & Turkije (4)	Roemenië (3)	Roemenië (3)	Spanje (6)

Tabel 2 - Beslissingen over aanvraagdossiers op basis van buitenlandse diploma's – overzicht per land

Land	Goedgekeurd	Geweigerd	Totaal
Duitsland	1	1	2
Bulgarije	0	1	1
Canada	1	0	1
Colombia	1	0	1
Egypt	1	1	2
Spanje	6	2	8
Frankrijk	23	3	26
Israël	1	0	1
Italië	8	0	8
Noorwegen	0	1	1
Nederland	20	4	24
Polen	3	1	4
Roemenië	3	3	6
Verenigd Koninkrijk	1	3	4
Turkije	1	3	4
Totaal	70	23	93

Is een psycholoog effectief ingeschreven? Dan verschijnen zijn familienaam en voornaam tussen de zoekresultaten. De postcode en de gemeente van zijn werkadres of werkadressen zijn enkel zichtbaar indien de betreffende psycholoog hiervoor de toestemming heeft gegeven in zijn online profiel.

Onlangs hebben we onze zoekmachine ontwikkeld zodat het mogelijk is om een psycholoog te zoeken op basis van de taal van de praktijk, het doelpubliek en de beschikbaarheid voor teleconsultatie. We werken aan de mogelijkheid om per specialisatie een psycholoog te zoeken. Het is steeds mogelijk om op basis van een postcode of meerdere postcodes te zoeken naar een psycholoog in zijn of haar regio. Tegelijkertijd blijven we psychologen aanmoedigen om hun gegevens bij te werken om de betrouwbaarheid van de informatie te garanderen.

2.1.4 Een nieuwe database om beter de lijst te beheren

Begin november 2018 lanceerden we de nieuwe database. Deze biedt:

- een nieuwe interface die intuïtiever en eenvoudiger is;
- de mogelijkheid om meer informatie in te geven in het profiel van de psycholoog zodat toekomstige cliënten/patiënten een psycholoog kunnen terugvinden via verschillende parameters (de talen waarin de psycholoog zijn/haar activiteit uitoefent, postcode, doelgroepen en binnenkort ook specialisatie);
- een profiel van de psycholoog met een foto;
- het beheer van gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

In 2019 hebben we een interface geïmplementeerd die alleen bedoeld is voor psychologen die zijn geregistreerd bij de Psychologencommissie. In de toekomst hopen we het te blijven verrijken.

2.2 DEONTOLOGIE

DEONTOLOGIE EN TUCHTRECHT IN HET TEKEN VAN PROFESSIONELE AUTONOMIE

Zoals alle vrije beroepen krijgt ook het beroep van psycholoog weleens te maken met kleine tot grote misstappen. En net als bij andere beroepsgroepen, leeft in ons vak de wens om deze fouten tot een minimum te beperken. Kenmerkend voor vrije beroepers is echter ook hun hoge graad aan professionele autonomie als *conditio sine qua non* voor een goed beroepsmatig functioneren. Dit is niet minder het geval voor de psychologische discipline: een psycholoog dient immers zelf verschillende keuzes te kunnen afwegen in het belang van zijn cliënt. Maar dit betekent uiteraard dat hij ook moet instaan voor de gevolgen die zijn beslissingen kunnen hebben. Het is een grote verantwoordelijkheid met belangrijke slagkrachten voor de cliënten, voor de psychologen, voor het beroep en voor de maatschappij in zijn geheel. Autonomie is hierdoor onlosmakelijk verbonden met het opnemen van verantwoordelijkheid.

ZELFREGULATIE, REGULATIE DOOR HET BEROEP ZELF, OM DEZE PROFESSIONELE AUTONOMIE TE BESCHERMEN

Via zelfregulatie, in de vorm van deontologische regels en het toezicht hierop door een tuchtorgaan georganiseerd binnen het beroep, beklemtoont het beroep van psycholoog zijn engagement tot een hoge kwalitatieve standaard door het bevorderen van een evenwichtige dynamiek tussen de cliënt/patiënt, de maatschappij en de psycholoog. Impliciet werkt dit engagement als een sociaal contract met de gemeenschap. In ruil voor dit 'contract' respecteert de samenleving onze hoge graad aan autonomie en schenkt ze het beroep het nodige vertrouwen.

Door de koppeling aan het tuchtrecht, belichaamt de code de verantwoordelijkheidszin van de beroepsgroep. Deze situeert zich op drie niveaus (art. 2):

- De individuele patiënt/cliënt heeft een grotere garantie op de kwaliteit van de dienstverlening door zijn of haar psycholoog, wiens praktijk wordt bepaald door een deontologische code waarvan het respect door collega's wordt gegarandeerd.
- Het brede publiek en de maatschappij in zijn geheel hebben dus een positief beeld van het deontologische kader dat psychologen willen respecteren.
- De ganse beroepsgroep van wie de waardigheid en integriteit beschermd wordt.

Het is in het belang van de beroepsgroep dat een zekere graad aan zelfregulatie behouden blijft.

NAAR EEN EVENWICHT TUSSEN DE BELANGEN VAN DE PARTIJEN

Het is belangrijk dat het tuchtrecht en de deontologie blijven zoeken naar een evenwicht tussen de noden en rechten van cliënten en van psychologen. Aan de ene kant moeten de integriteit van het beroep en respect voor de psycholoog bewaard blijven. Anderzijds moeten de toegankelijkheid van de tuchtprocedure en de belangen van cliënt gevrijwaard worden. Daarom is het niet alleen van belang om aandacht te hebben voor de perspectieven van beide partijen, maar ook om duidelijke grenzen te trekken tussen de missie van de Psychologencommissie en deze van andere organisaties die psychologen ondersteunen.

2.2.1 De studiedienst zet zijn opdracht voort

De studiedienst heeft als hoofdtaak om de psychologen in hun beroepsuitoefening te helpen via de ontwikkeling en verspreiding van de correcte informatie over de wetgeving en de deontologie. Anderzijds legt ze zich toe op de promotie van het respect van het deontologische normbesef; en helpt hiermee de psychologen om zich te profileren als een beroepsgroep die haar deontologisch waardenkader hoog in het vaandel draagt.

De dienst is er ook om de Psychologencommissie in zijn opdrachten te ondersteunen, met het opvolgen en analyseren van relevante wetgeving, van belangrijke evoluties betreffende de Psychologencommissie en het beroep van psycholoog...

Op lange termijn wenst de dienst een kennis- en expertisecentrum uit te bouwen, dat kan de psychologen helpen het beroep uit te oefenen in overeenstemming met de deontologische code en het wettelijk kader.

In 2019 werd de studiedienst vernieuwd en telde deze drie medewerkers.. Dit dynamische team is verantwoordelijk voor alle teksten op onze website over het onderwerp deontologie en

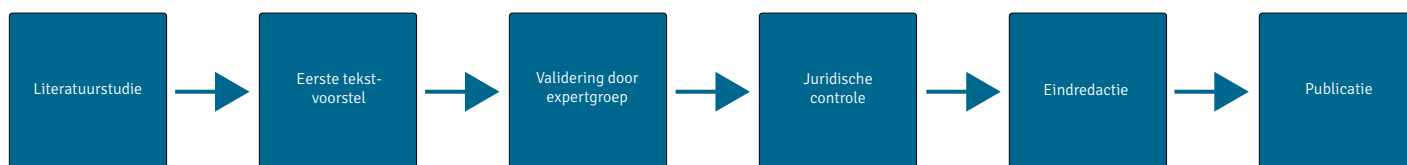
wetgeving.

2.2.1.1 Bronnen en opstellen van teksten

Bij het opstellen van teksten doet onze studiedienst een beroep op volgende bronnen:

- de wetgeving: naast de deontologische code, zijn andere wetgevingen van toepassing op de psycholoog, zoals het Strafwetboek, de wet op de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag, de wet op de patiëntenrechten (voor klinisch psychologen),...;
- juridische teksten;
- wetenschappelijke literatuur, zowel in het domein van de psychologie als van het recht;
- gespecialiseerde advocaten en andere interne en externe experts.

Na het onderzoekwerk en de analyse van de gevonden informatie wordt een eerste versie van de tekst opgesteld. Een expertgroep (leden van de plenaire vergadering en externe specialisten) herleest de tekst en beoordeelt het nut ervan, de duidelijkheid en de volledigheid.

Grafiek 1 – Stappen om een tekst van de deontologische dienst te maken

Na de herwerking van de tekst wordt de finale versie op onze website gepubliceerd. Antwoorden op hun vragen vindt u bijgevolg op de pagina “Thematische dossiers” van onze website: www.compsy.be/nl/thematische-dossiers

2.2.1.2 Vragen van patiënten/cliënten

De studiedienst beantwoordt de individuele vragen van cliënten. Wij hebben individuele vragen van patiënten/klanten beantwoord door hen door te verwijzen naar onze website of naar andere instanties die hen kunnen ondersteunen, of, indien nodig, door hen te helpen op een ad hoc basis. In het laatste geval beoordelen we zorgvuldig in hoeverre deze vraag het onderwerp van een dossier kan zijn. De ontwikkeling van specifieke deontologische dossiers voor hen zal in de toekomst gebeuren.

Cliënten of patiënten richten zich bijvoorbeeld tot onze studiedienst wanneer ze willen weten of een praktijk van hun psycholoog als normaal wordt beschouwd volgens de geldende beroepsnormen, met andere woorden of er sprake is van een

inbreuk. Ook gebeurt het dat ze ons vragen om tussen te komen in een conflict, bijv. over een verslag. De studiedienst licht dan toe welke mogelijkheden bestaan om met het probleem om te gaan: een persoonlijk gesprek met de psycholoog, een bemiddeling of, in laatste instantie, een klachtenprocedure bij onze of andere instanties. Zij spreken zich er echter niet over uit of de psycholoog zijn of haar deontologische plichten heeft gerespecteerd. Binnen de Psychologencommissie kunnen alleen de tuchtorganen hierover een standpunt innemen.

Het is belangrijk om te weten dat er een duidelijke scheidingslijn bestaat tussen de informatie van de patiënt/cliënt en de behandeling van de formele klachten die de griffier registreert en vervolgens behandeld worden door de bevoegde kamer van de Tuchtraad. Dit wordt besproken onder punt 2.3 Klachtenbehandeling: tuchtrecht en bemiddeling.

Hierover vindt u een overzicht van de meest gestelde vragen van patiënten/cliënten.

Tabel 4 – Overzicht van vaak gestelde vragen door cliënten of patiënten van psychologen.

VRAGEN VAN PATIËNTEN/CLIËNTEN	
Het al dan niet ethisch correct handelen van een beroepsbeoefenaar <i>Noot: het is niet altijd duidelijk of het om een psycholoog gaat</i>	a. Is er sprake van een deontologische fout? b. Wat zijn de gangbare normen voor: <ol style="list-style-type: none"> 1. tarieven van consultaties? 2. het parallel opvolgen van een koppel én van een van de partners apart?
Vraag tot tussenkomst door de Psychologencommissie	Tussenkomst met als oogmerk: <ol style="list-style-type: none"> a. een aanpassing van een verslag door de psycholoog. b. het bekomen van een ontvangstbewijs
Tuchtprocedure	a. Wat is de behandeltermijn van mijn klacht? b. Wat kan ik bereiken met mijn klacht? c. Dient een psychotherapeut ook de deontologische code voor psychologen na te leven?
Bemiddeling	a. Hoe kan ik de dialoog met mijn psycholoog herstellen? En als hij weigert? b. Is het mogelijk om via bemiddeling de gevraagde conclusies van een test te bekomen?

2.2.1.3 Enkele cijfers

In 2019 beantwoordde de studiedienst ongeveer 60 vragen van cliënten/patiënten of psychologen. De overgrote meerderheid van deze vragen heeft betrekking op de klinische sector. Deze vaststelling is logisch aangezien veel meer psychologen actief zijn in de klinische sector dan in de andere sectoren van de psychologie. Elk dossier pakt op een gedetailleerde en volledige manier een precies thema aan.

De statistieken met betrekking tot onze website voor het jaar 2019 zijn onvolledig door technische problemen die zich voordeden tijdens de overdracht van de website naar de nieuwe server bij de installatie van de nieuwe database.

2.3 KLACHTENBEHANDELING: TUCHTRECHT EN BEMIDDELING

PSYCHOLOGEN EN CLIËNTEN: TWEE DOELGROEPEN MET EIGEN BEZORGDHEDEN

Door de wetwijziging van 21 december 2013 van de Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog kreeg de Psychologencommissie er een bevoegdheid bij van algemeen belang: het toezicht op de deontologie van psychologen en de behandeling van eventuele inbreuken. Om deze bevoegdheid in de praktijk te brengen, werden een Tuchtraad en een Raad van Beroep in het leven geroepen.

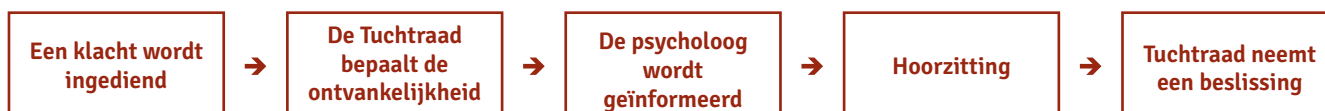
Met deze missie kreeg de Psychologencommissie heel duidelijk twee doelgroepen voor ogen: enerzijds de psychologen zelf die hun diensten aanbieden en anderzijds het brede publiek dat gebruik maakt van deze diensten. Beide doelgroepen hebben echter hun eigen belangen en dus ook bezorgdheden. Onze ins-

tantie heeft hiervoor begrip. De uitbouw van het tuchtrecht is dan ook een evenwichtsoefening. Enerzijds dient de klachtenbehandeling voldoende laagdrempelig te zijn voor cliënten of patiënten van psychologen. Zo niet, geven we de indruk vooral bezig te zijn met de bescherming van onze eigen beroepsbelangen. Anderzijds dient ook de psycholoog met het nodige respect te worden bejegend doorheen de klachtenprocedure. Bovendien geeft een binnenkomende klacht nog niet per se aanleiding tot een sanctie (zie verder).

Het tuchtrecht voor psychologen is nog jong. In de toekomst moeten we blijven zoeken naar verbeteringen en hopelijk vinden we een gulden middenweg die beide doelgroepen kan tevredenstellen.

DE TUCHTPROCEDURE IN VOGELVLUCHT

1. Een klacht wordt ingediend

Iedereen die van mening is dat een erkend psycholoog zijn deontologische code niet heeft gerespecteerd, heeft het recht om een klacht in te dienen bij de Tuchtraad.

De griffier neemt de klacht in ontvangst en bezorgt deze aan de Voorzitter en de leden van de Tuchtraad. Dat de griffier een klacht toegestuurd krijgt, betekent echter nog niet dat deze automatisch aanleiding geeft tot een tuchtprocedure, laat staan een sanctie. Eerst oordeelt de Tuchtraad immers over de ontvankelijkheid van de klacht. Daarna pas beslist ze over de gegrondheid van de klacht (zie verder).

2. De Tuchtraad bepaalt de ontvankelijkheid van de klacht

Op hun eerstvolgende bijeenkomst spreekt de Tuchtraad zich uit over de ontvankelijkheid van de klacht. Alleen een klacht die aan de volgende drie voorwaarden voldoet, komt in aanmerking voor een tuchtprocedure:

- De klacht betreft een psycholoog die is ingeschreven op de lijst bijgehouden door de Psychologencommissie;
- De feiten waarop de klacht betrekking heeft, vonden plaats vanaf 26 mei 2014 (de datum waarop de deontologische code in werking is getreden);
- De klacht handelt over het beroepsmatig handelen van de psycholoog, of over feiten uit het privéleven die daarop weerslag kunnen hebben.

Indien de klacht niet aan de bovenstaande voorwaarden voldoet, dan wordt deze niet behandeld. In dat geval brengt de griffier de klager op de hoogte dat zijn klacht niet in aanmerking komt voor een tuchtprocedure.

Voldoet de klacht wel aan deze voorwaarden? Dan wordt de tuchtprocedure effectief opgestart. Let wel, in deze fase spreekt de Tuchtraad zich nog niet uit over de gegrondheid van de klacht. Hierover oordeelt zij pas in een later stadium, eens de psycholoog de kans heeft gekregen om zich te verdedigen.

3. De psycholoog wordt op de hoogte gebracht van de klacht

Nadat de klager de tijd heeft gehad om zijn klacht te vervolledigen, wordt de psycholoog op de hoogte gebracht via een aangetekende brief. In deze brief krijgt deze meer informatie over het verdere verloop van de tuchtprocedure. Hij wordt ook gevraagd om een schriftelijke neerslag van zijn verdediging aan de Tuchtraad te bezorgen.

De psycholoog krijgt ook de kans om, in het bijzijn van de griffier, het dossier persoonlijk te komen inkijken op de kantoren van de Psychologencommissie. Hij kan eveneens om een schriftelijke kopie vragen.

4. De psycholoog wordt uitgenodigd op een hoorzitting

Nadat de Tuchtraad de klacht en de schriftelijke verdediging van de psycholoog heeft doorgenomen, roepen zij de psycholoog op voor een hoorzitting. Dit gebeurt minstens 30 dagen voor de datum van de zitting per aangetekende brief.

Tijdens deze hoorzitting krijgt de psycholoog de kans om zijn kant van het verhaal uiteen te zetten. De Tuchtraad stelt hem hierbij bijkomende vragen om zo een volledig zicht te krijgen op wat er precies gebeurd is. De psycholoog in kwestie kan zich tijdens de hoorzitting laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat of een vertrouwenspersoon.

Ook kan de Tuchtraad de klager, andere getuigen of experts uitnodigen om een getuigenis of toelichting te geven tijdens de hoorzitting. Zij zijn hiertoe echter niet verplicht en beoordelen de noodzaak hiervan geval per geval.

5. De Tuchtraad neemt een beslissing

Op basis van alle verzamelde elementen oordeelt de Tuchtraad vervolgens of de psycholoog al dan niet een deontologische fout heeft gemaakt. Deze beslissing wordt steeds genomen bij meerderheid van de stemmen. Komt de Tuchtraad niet tot een meerderheid, dan is de stem van de Voorzitter doorslaggevend. De psycholoog ontvangt de beslissing van de Tuchtraad via aangetekend schrijven binnen 15 dagen na uitspraak.

Heeft de Tuchtraad besloten dat de psycholoog de deontologische code niet heeft overtreden? Dan laat ze de klacht vallen zonder gevolg.

Indien ze besluit dat de psycholoog wel een deontologische fout heeft gemaakt, dan legt zij een sanctie op. De sancties zijn bij wet vastgelegd en beperken zich tot:

- Een waarschuwing.
- Een schorsing: het verbod om de titel van psycholoog in België te dragen gedurende maximum 24 maanden.
- Een schrapping van de lijst van psychologen: het definitieve verbod om de titel van psycholoog nog langer te dragen in België. De psycholoog wordt dan definitief geschrapt van de lijst van psychologen. Deze kan ten vroegste vijf jaar na de uitspraak een aanvraag tot eerherstel indienen bij de Tuchtraad. Dit eerherstel wordt slechts toegekend indien buitengewone omstandigheden dit rechtvaardigen.

De psycholoog heeft de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen deze beslissing. De zaak wordt dan doorgegeven aan de Raad van Beroep. Zolang de beroepsprocedure loopt, wordt de uitspraak van de Tuchtraad opgeschort.

2.3.2 Behandeling van tuchtklachten: stand van zaken

Sinds mei 2014 is de deontologische code officieel van kracht en bestaat de mogelijkheid om klachten in te dienen bij de Psychologencommissie. Elk jaar is het aangewezen om aandacht te hebben voor de verwerking van deze klachten en de disciplinaire uitspraken die daaruit voortvloeiden. In dit hoofdstuk overlopen we in dit kader de behandeling van de ingediende klachten in cijfers, in de periode van 26 mei 2014 tot en met 31 december 2019.

2.3.2.1 Klachten & Dossiers

Van 2014 tot en met december 2019 ontvingen de kamers van de Tuchtraad in totaal 324 klachten. Tabel 5 geeft de verdeling weer per kamer en per kalenderjaar.

	NL kamer	FR kamer	Totaal
2014	6	3	9
2015	20	18	38
2016	28	31	59
2017	37	30	67
2018	49	37	86
2019	35	31	66
Totaal	175	150	325

Gelieve te noteren dat er uiteindelijk meer dossiers worden behandeld dan dat er klachten werden ingediend. Een klacht kan bijvoorbeeld betrekking hebben op meerdere psychologen. In een dergelijk geval worden meerdere dossiers opgestart, namelijk één per psycholoog.

De griffiers hielden ook bij over welke onderwerpen deze klachten handelen. Hieronder vindt u de belangrijkste thema's van de klachten. Deze lijst omvat geen uitgebreide opsomming van alle onderwerpen die aan bod kwamen. We geven het vooral mee om u een beeld te geven van de thema's waarover cliënten of andere personen het vaakst hun beklag doen.

1.	Ongepaste inhoud van verslaggeving die werden opgesteld in het kader van een begeleiding of van een gerechtelijke expertise.
2.	Respect voor het beroepsgeheim en het correct toepassen van de uitzonderingen op het beroepsgeheim.
3.	De begeleiding van minderjarigen en respect voor de regels omtrent de uitoefening van het ouderlijk gezag.
4.	Respect voor cliënt/patiënt

2.3.2.2 De beoordeling van ontvankelijkheid

De Tuchtraad is pas bevoegd om een dossier te behandelen als het voldoet aan drie formele ontvankelijkheidsvoorwaarden (op pagina 11 kunt u meer informatie over deze voorwaarden terugvinden). Voor de dossiers die de Tuchtraad op ontvankelijkheid had beoordeeld vóór 31 december 2019 vindt u in tabel 6 de resultaten.

	NL kamer	FR kamer	Totaal
Ontvankelijk	125	115	240
Niet ontvankelijk ⁽¹⁾	35	25	60
De klacht werd niet verder opgevolgd ⁽²⁾	3	0	3
Totaal aantal beoordeelde dossiers	163	140	303

(1) Het dossier voldeed niet aan één of meerdere van de formele ontvankelijkheidsvoorwaarden.

(2) Deze dossiers zijn niet op ontvankelijkheid beoordeeld omdat de klager zijn klacht intussen had ingetrokken, al dan niet na een geslaagde bemiddeling, en de Tuchtraad het niet nodig achtte om de zaak verder te behandelen.

2.3.2.3 De uitspraken van de Tuchtraad

Op 31 december 2019 hadden de Tuchtraaden zich uitgesproken over 194 dossiers. In 119 van deze konden zij geen deontologische fouten vaststellen en werd de psycholoog vrijgesproken. In de andere 67 werd wel geoordeeld dat de psycholoog in kwestie zijn deontologische code had overtreden. In tabel 7 geven we de uitspraken van de Tuchtraad weer per kamer. In tabel 8 overlopen we tot slot de sancties die voor deze dossiers werden uitgesproken. We geven ook aan hoeveel beroepen tegen de uitgesproken sancties werden opgestart.

	NL kamer	FR kamer	Totaal
Dossiers waarin de psycholoog werd vrijgesproken	70	49	119
Dossiers waarin één of meerdere deontologische fouten werden vastgesteld	27	40	67
Dossiers waarvoor de Tuchtraad zich toch onbevoegd achtte in de uiteindelijke beoordeling (bijvoorbeeld omdat de feiten niet raakten aan de beroepsuitoefening, maar aan het privéleven)	2	0	2
Dossiers waarvoor de tuchtraad om een externe reden (ongeval, ziekte, overlijden, enz.) niet tot een oordeel kon komen.	0	1	1
Dossiers die werden doorverwezen naar de andere kamer	0	4	4

TABEL 8

	Nederlandstalige kamer		Franstalige kamer	
	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal beroepen dat tegen deze sanctie werd ingesteld	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal beroepen dat tegen deze sanctie werd ingesteld
Naar de andere kamer			4	1
Waarschuwing	14	1	19	
Tijdelijke schorsing				
• 1 dag			1	
• 3 dagen			1	
• 1 week			1	
• 8 dagen			6	1
• 10 dagen	1			
• 2 weken	1	1	1	1
• 15 dagen			2	
• 3 weken	1		1	
• 4 weken			1	1
• 1 maand	3	1	3	2
• 45 dagen	1			
• 6 maanden	1	1	1	
• 1 jaar	2	2	1	
• 15 maanden	1	1		
• 18 maanden	1	1		
• 24 maanden			2	2
Schraping	1	1		
Totaal	27	9	44	8

2.3.2.4 De uitspraken van de Raad van Beroep

Op 31 december 2019 had de Raad van Beroep had 15 beslissingen genomen. In 13 gevallen werd geoordeeld dat de psycholoog in kwestie zijn deontologische code had overtreden. In de andere twee gevallen werd de zaak terugverwezen naar de eerste instantie.

In tabel 9 geven we een overzicht van de sancties die voor deze gevallen zijn uitgevaardigd. We geven ook het aantal cassatiezaken per sanctie.

TABEL 9

	Nederlandstalige kamer		Franstalige kamer	
	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal cassatiezaken dat tegen deze sanctie werd ingesteld	Aantal keer dat de sanctie werd uitgesproken	Aantal cassatiezaken dat tegen deze sanctie werd ingesteld
Waarschuwing	1			
Tijdelijke schorsing				
• 2 weken	1		2	
• 15 dagen			1	
• 1 maand	1		1	
• 2 maanden	1			
• 3 maanden	1			
• 6 maanden	2	1		
• 9 maanden	1			
• 12 maanden	1			
Totaal	9	1	4	0

2.3.3 Bemiddeling: een volledig apart luik

Dit jaar nog bleef de Psychologencommissie het bemiddelingstraject voorstellen als alternatief voor de tuchtprocedure. Bemiddeling biedt de psycholoog en zijn cliënt/patiënt de mogelijkheid om via dialoog tot een oplossing voor hun geschil te komen. Een neutrale derde partij (een advocaat die als bemiddelaar erkend is door de FOD Justitie) begeleidt deze gesprekken tussen psycholoog en cliënt.

In 2019 werden zes bemiddelingstrajecten aangevraagd. De helft daarvan is daadwerkelijk opgestart en twee hebben geleid tot een oplossing voor het conflict. Voor de derde werd uiteindelijk een officiële klacht ingediend. Voor de overige aanvragen vond geen bemiddeling plaats omdat de andere partij hier bijvoorbeeld niet mee instemde of omdat de betrokken persoon niet ingeschreven was bij de Psychologencommissie. Bemiddeling is immers een vrijwillig traject dat alleen kan worden aangevat wanneer de verschillende betrokkenen hiermee akkoord gaan.

2.4 PROJECT: EEN PSYCHOLOGENCOMMISSIE IN VOLLE EVOLUTIE

Samen met de beroepsverenigingen en het kabinet van onze voogdijminister Denis Ducarme hebben we in 2018 gewerkt aan een hervorming van de wet van 1993 die het organisatiemodel van de Psychologencommissie beschrijft.

Deze hervorming zou tal van gevolgen hebben op verschillende aspecten van onze organisatie. Zo is het onder meer de bedoeling om de samenstelling van de Plenaire Zitting te laten verlopen via rechtstreekse verkiezingen door en onder de psychologen die op de lijst zijn ingeschreven. Daarnaast zou de Voorzitter, een psycholoog, onder de leden van de Plenaire Zitting worden gekozen. Deze en andere wijzigingen zouden een aanzienlijke investering van middelen met zich meebrengen, maar ook een verbetering en verdere professionalisering van onze organisatie.

De politieke situatie maakt het echter onmogelijk, om een concrete tijdslijn te bepalen voor de goedkeuring van deze hervorming. Hieronder geven we de voornaamste evoluties mee waarvoor de Psychologencommissie de goedkeuring zou willen krijgen. Elk van deze evoluties biedt een oplossing voor een leemte die we binnen onze werking hebben kunnen vaststellen. We hopen dat onze organisatie dankzij deze evoluties beter zal kunnen inspelen op de realiteit waarin onze beroepsgroep actief is.

Een rechtstreekse verkiezing van afgevaardigden onder en door alle psychologen

Zowel binnen als buiten de Psychologencommissie leeft de wens om de verkiezing van de vertegenwoordigers binnen haar Plenaire Zitting op een meer 'democratische' manier te laten verlopen. Op dit moment mogen er enkel personen zetelen die afgevaardigd zijn door de beroepsverenigingen die hiervoor erkend zijn door de Minister van Middenstand. Een groot deel van de psychologen zijn echter niet aangesloten bij een beroepsvereniging. Via een rechtstreekse verkiezing van vertegenwoordigers onder en door alle psychologen kunnen de hele beroepsgroep en de vier sectoren vertegenwoordigd worden binnen haar beroepsorgaan.

Minder verwarring tussen onze overheidsinstantie en de beroepsverenigingen

Zowel de Psychologencommissie als de beroepsverenigingen erkennen dat hun belangen soms tegenstrijdig kunnen zijn, maar ook sterk convergeren. Een grotere samenwerking tussen onze overheidsinstantie en de beroepsverenigingen om het werkvlak van iedereen beter te identificeren zal hopelijk de verwarring doen verdwijnen. We werken hier onder meer aan binnen een werkgroep samengesteld uit de leden van de plenaire vergadering.

Een deontologisch kader dat de eigenheid van de psychologen respecteert

De aanpassing van het wettelijk kader, zodat we een Orde worden, zou kunnen voorkomen dat deontologische klachten over klinische psychologen ingediend worden bij andere, niet-psychologische commissies en door deze laatste behandeld worden. In deze gevallen zou de medische deontologie gebruikt kunnen worden om dergelijke klachten te beoordelen, wat niet het geval zou mogen zijn, want onze Tuchtraad is perfect competent voor deze dossiers.

Een moderne invulling van het tuchtrecht

We willen de werking van de tuchtraden graag beter afstemmen op de realiteit op het terrein.

Momenteel kan de Tuchtraad bijvoorbeeld slechts drie sancties uitspreken: een waarschuwing, een schorsing of een schrapping van de lijst van psychologen. We werken momenteel aan een denkoefening om de mogelijke gevolgen voor gegronde verklaarde klachten te kunnen uitbreiden met constructievere maatregelen dan sancties, zoals navorming of supervisie. Bovendien ontbreekt er nog een duidelijke onderzoeksfase in de tuchtprocedure.

Om deze en andere aanpassingen en verbeteringen door te voeren, is een wijziging van het wettelijk kader noodzakelijk.

2.5 ONDERZOEKSPROJECTEN

Vanuit de wens van de Plenaire Zitting om te investeren in de toekomst van het beroep heeft de Psychologencommissie aan het begin van zomer van 2017 een aanbesteding gelanceerd voor twee onderzoeksprojecten. Deze twee projecten hebben betrekking op twee belangrijke onderwerpen voor de werking in de praktijk van het beroep van psycholoog:

- Zorgnood en -aanbod in de klinische psychologie: deze studie heeft als doel te bepalen hoeveel psychologische zorg nodig is op bevolkingsniveau en beoogt eventuele regionale verschillen in kaart te brengen; maar ook om het profiel van de psychologen en hun werk in België te bepalen, en de perceptie die zij hebben van belangrijke thema's in hun werk;
- Werkterrein school- en educatieve psychologie: dit project wil voor een beter totaalinzicht zorgen op het terrein van de educatieve en schoolpsychologie in België. De resultaten zouden kunnen worden gebruikt voor een betere inschatting van de noden van de sector en van eventuele vragen naar verandering van de bestaande omkadering ervan.

Beide studies streven dus naar een beter inzicht in het beroep van psycholoog.

Tijdens de plenaire vergadering van 15 september 2017 hebben de leden twee voorstellen gekozen van hetzelfde interuniversitaire consortium bestaande uit KULeuven, UGent, VUB, ULg, UCL en UMons.

De oorspronkelijke oproep kunt u nalezen op onze websitepagina www.compsy.be/nl/onderzoeksprojecten

In december 2018 lanceerden de onderzoekers een grootschalig onderzoek naar het beroepsprofiel van psychologen en pedagogen in België.

Dit onderzoek gaat over het aantal mensen dat kampt met psychische problemen dat alsmaar toeneemt in België. Elke dag opnieuw spelen psychologen een centrale rol in het vaststellen, voorkomen en behandelen van deze en veel andere problemen en zorgen ze zo mee voor het welzijn van veel mensen in onze samenleving. Toch komen ze zelden in het nieuws en is hun maatschappelijke waardering eerder beperkt. De voorbije jaren is er bovendien veel veranderd in het werkveld van de psycholoog en pedagoog.

Met ondersteuning van de Psychologencommissie hebben de Belgische universiteiten de handen in elkaar geslagen voor een grootschalig onderzoek om deze beroepen meer op de kaart te zetten en in te spelen op de vele veranderingen. Wie zijn deze psychologen en pedagogen? Waar werken ze? Wat doen ze? Met welke uitdagingen worden ze geconfronteerd? De resultaten van dit onderzoek beloven een grotere zichtbaarheid en erkenning te geven aan het beroep en de weg te openen naar een

belangrijkere plaats in het maatschappelijke debat. Dit met als ultieme doel het verhogen van het psychologisch welbevinden van de Belgische bevolking.

De resultaten, presentaties en publicaties worden verwacht in het jaar 2021.

2.6 INFORMATIEVERSPREIDING EN ZICHTBAARHEID VAN DE PSYCHOLOGENCOMMISSIE

2.6.1 Website

Naast het updaten en aanvullen van de bestaande pagina's van onze website www.compsy.be, hebben we ook nieuwe inhoud toegevoegd om meer informatie te verstrekken, meer transparantie te geven en om psychologen beter te informeren.

2.6.1.1 Themadossiers

2.6.1.1.1 Informatie voor zelfstandige psychologen

General Data Protection Regulation - een stappenplan voor psychologen

De General Data Protection Regulation (GDPR) is een Europese verordening die de privacywetgeving binnen de Europese Unie uniformeert. Deze regelgeving zet de spelregels uit voor het omgaan met persoonsgegevens en is vanaf 25 mei 2018 van toepassing op alle persoonsverwerkingen binnen de Europese Unie. Omdat zowel in de gezondheidszorg, de schoolsector, het bedrijfsleven als in de onderzoekswereld persoonsgegevens worden verwerkt, is deze verordening belangrijk voor alle psychologen.

In het Nederlands wordt 'GDPR' vertaald als 'Algemene Verordening Gegevensbescherming' (AVG). In deze brochure wordt enkel 'GDPR' gebruikt.

Over de GDPR is al heel wat inkt gevloeid. Toch hoeft de implementatie niet noodzakelijk zo moeilijk te zijn als men soms wil doen geloven, al vraagt ze wel wat tijd. Om psychologen op weg te helpen in de implementatie van de GDPR heeft de Psychologencommissie deze brochure uitgewerkt op basis van een uitgewerkt stappenplan ontwikkeld door UNIZO.

Download het volledige stappenplan op uw psycholoogprofiel: www.compsy.be/nl/profile/login

2.6.1.1.2 Informatie voor klinische psychologen

“Visum - Erkenning - Inschrijving: Wat zijn de verschillen?” (update dossier)

Sinds de inwerkingtreding van de wet op de GGZ-beroepen krijgen psychologen heel wat berichten over de erkenning en het visum voor de uitoefening van de klinische psychologie. Het onderscheid en de verhouding met de inschrijving op de lijst van de Psychologencommissie is daarbij niet altijd duidelijk. Met onderstaande tabel trachten we de verschillen tussen al deze begrippen scherp te stellen. Daarnaast geven

we nog een overzicht van de belangrijkste modaliteiten van de professionele stage voor een klinisch psycholoog en de uitoefening van de psychotherapie.

Wij zijn ons ervan bewust dat de onduidelijkheid over de praktische uitvoering van de wet op de GGZ-beroepen vragen met zich meebrengt. We proberen via deze weg de informatie hierover te centraliseren en u op de hoogte te houden van elke stap in dit proces.

Meer informatie hierover vindt u op ons dossier hierover op onze website: www.compsy.be/nl/visum-erkenning-inschrijving

Conventie terugbetaling klinisch psychologie

Deze legislatuur werd een budget vrijgemaakt van 22,5 miljoen voor de terugbetaling van bepaalde vormen van klinisch psychologische zorg. Maandag 17/12/2018 legde het Verzekeringscomité van het RIZIV de modaliteiten van deze financiering vast in een conventie. Indien u op deze conventie wenst in te tekenen, moet u hiervoor een aantal stappen zetten.

In dit dossier geven we meer informatie over de belangrijkste modaliteiten van deze conventie en wat dit praktisch voor u betekent. We staan daaronder stil bij de terugbetaalde vormen van psychologische zorg, het kandidaatstellingproces, de kritieken op deze conventie...

Alle informatie is terug te vinden op deze pagina: www.compsy.be/nl/terugbetaling-klinische-psychologie

2.6.1.1.3 Over het beroepsgeheim

Het beroepsgeheim en zijn uitzonderingen

Onze bevraging van 2017 maakte duidelijk dat psychologen heel wat vragen hebben over het beroepsgeheim. Daarom heeft onze studiedienst dit thema verder onderzocht. Ons team heeft gewerkt aan verschillende deontologische dossiers over het beroepsgeheim. Zo vindt u op onze website al teksten terug over de getuigenis in rechte en over de inbeslagname van dossiers.

Er bestaan echter nog andere uitzonderingen. Daarom hebben twee bijkomende dossiers ontwikkeld. Deze vertrekken vanuit de volgende vragen:

- Uw patiënt/cliënt is slachtoffer van een misdrijf of verkeert in gevaar: wanneer kunt of moet u het beroepsgeheim doorbreken?
- Uw patiënt/cliënt heeft een misdrijf gepleegd of brengt andere personen in gevaar: wanneer kunt of moet u het beroepsgeheim doorbreken?

De antwoorden op uw vragen vindt u in deze twee dossiers op onze website: www.compsy.be/nl/het-beroepsgeheim

Samenwerking rond een patiënt/cliënt: wanneer zijn overleg en het delen van informatie mogelijk?

De zwijgplicht die uit het beroepsgeheim voortkomt is noodzakelijk om o.a. een vertrouwensrelatie met de cliënt tot stand te brengen. Anderzijds mag het beroepsgeheim geen onoverkomelijk struikelblok vormen voor samenwerking met andere zorgverleners met beroepsgeheim in het belang van de patiënt/cliënt. In een hulpverleningsproces is de psycholoog zelden de enige hulpverlener die betrokken is : hij werkt samen met professionals uit andere disciplines waardoor hij regelmatig informatie uitwisselt.

Dankzij verschillende uitzonderingen op het beroepsgeheim is het mogelijk om informatie uit te wisselen en een betere afstemming van de hulpverlening te realiseren. De voorwaarden die aan deze uitzonderingen verbonden zijn, vormen daarbij een garantie dat de fundamentele rechten van de patiënt/cliënt waaronder zijn recht op privacy, beschermd worden. Het gaat om werkinstrumenten die u, mits voorafgaande reflectie en analyse, in het belang van uw patiënt/cliënt kunt gebruiken.

Dit dossier focust op de uitzonderingen die het delen van informatie mogelijk maken in de zorg- en hulpverlening.

Lees hier het volledige dossier: www.compsy.be/nl/het-beroepsgeheim

2.6.2 Interpellaties van ministers

Inbreuk op het beroepsgeheim voor inlichtingen- en veiligheidsdiensten – Interpellatie van Mijnheren De Crem, Minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid, en Reynders, Minister van Defensie

Gepubliceerd eind 2018, het Activiteitenrapport 2017 van Comité R steunt dat het principiële verbod voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten – waaronder Staatsveiligheid – om gegevens beschermd door het beroepsgeheim te verkrijgen en te exploiteren, niet van toepassing is op psychologen – maar wel van toepassing is op andere beroepen zoals artsen.

Deze duiding is gebaseerd op een letterlijke interpretatie van de wet houdende de regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst die dateert van 30 november 1998. Die wet discrimineert psychologen ten opzichte van artsen. Bovendien gaat het over het opnieuw ter discussie stellen van het beroepsgeheim waaraan psychologen onderworpen zijn, iets wat moeilijk te rechtvaardigen is.

De Psychologencommissie heeft de bevoegde ministers benaderd teneinde deze wet van 30 november 1998 aan te passen, en om psychologen dezelfde bescherming te geven als die gegeven aan artsen. De Psychologencommissie heeft hen bovendien herinnerd aan het belang van het beroepsgeheim voor de psychologen, waaraan ze vasthouden en waaraan ze verbonden zijn.

Het einde van de persoonlijke notities – interpellatie van Mevrouw De Block, Minister van Volksgezondheid

Zoals we reeds meedeelden, heeft de Psychologencommissie in

2018 Minister van Volksgezondheid Maggie De Block benadert betreffende de persoonlijke notities en de GDPR.

We hebben tot op dit moment nog geen enkel antwoord gekregen op onze aanvraag. We hebben andere middelen gezocht om verder te kunnen in het dossier, maar na advies van een advocatenkantoor gespecialiseerd in deze materie, lijkt het niet opportuun om juridische stappen te ondernemen.

We hebben vervolgens opnieuw Minister van Volksgezondheid gecontacteerd om haar te sensibiliseren omtrent deze problematiek. We hopen u binnenkort meer informatie te kunnen geven.

2.6.3 Social media

2.6.3.1 Facebook

In 2019 is onze Facebook-community verder gegroeid. Dit online communicatiekanaal is interessant gebleken om psychologen op een andere manier te bereiken, ingegeven vanuit onze inspanningen om transparanter te communiceren. Op de Facebook-pagina deelden we meer informele berichten.

De Facebook-pagina van de Psychologencommissie is bereikbaar op www.facebook.com/compsyBelgium

2.6.3.2 Enkele cijfers

Tabel 10 - Evolutie van het aantal Facebook-volgers

	1 januari 2019	31 december 2019	%
Vind-ik-leuks	1 777	2 006	+12%

Tabel 11 - Algemene statistieken van Facebook

Berichten	28
Reacties	78
Delingen	92
Vind-ik-leuks	316

2.6.3.3 Andere sociale media platformen

Daarnaast gebruikten we ook vaker andere social media kanalen om te communiceren met de psychologen, denk maar aan Twitter en LinkedIn. Dat zullen we in de toekomst blijven doen.

2.6.4 Bijdrage als spreker of aanwezigheid op activiteit

Het is ondertussen een gewoonte geworden dat onze medewerkers in de faculteiten Psychologie een presentatie geven over onze werking of over de deontologie en het tuchtrecht (zie tabel 12). Daarnaast verhogen zij de zichtbaarheid van de Psychologencommissie door deel te nemen aan relevante activiteiten voor de doelgroepen, zoals met een informatiestand (zie tabel 13) of door deelname aan netwerkactiviteiten (zie tabel 14). Op die manier houden onze medewerkers voeling met belangrijke evoluties binnen het domein van de psychologie. belangrijke evoluties binnen het domein van de psychologie.

Tabel 12 – Overzicht van de bijdrages van de Psychologencommissie als spreker

Aard van bijdrage	Thema	Datum
Presentatie voor de leden van VOCAP, de Vlaamse beroepsvereniging van psychologen op het gebied van werk en organisatie.	De Psychologencommissie en haar rol voor bedrijfs- en organisatiepsychologen	22/01/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, UCL	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	08/02/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, ULiège	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	14/02/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, KU Leuven, 3de BA	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	22/02/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, VUB	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	27/02/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, KU Leuven, 1st MA	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	11/03/2019

Tabel 12 – Overzicht van de bijdrages van de Psychologencommissie als spreker

Aard van bijdrage	Thema	Datum
Gastcollege voor studenten psychologie, KU Leuven, 2de MA	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	06/05/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, Amelior	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	07/05/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, VUB	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	09/05/2019
Presentatie voor de leden van UPPSY-BU-PSY, beroepsvereniging	De Psychologencommissie en haar rol voor psychologen	12/06/2019
Presentatie voor de leden van VVSP, Vlaamse beroepsvereniging voor schoolpsychologen	De Psychologencommissie en haar rol voor schoolpsychologen	01/10/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, Open Universiteit	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	03/12/2019
Gastcollege voor studenten psychologie, UMon	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht	06/12/2019
Presentatie voor gevangenispsychologen, FOD Justitie	De inschrijving, de deontologie en het tuchtrecht voor gevangenispsychologen	16/12/2019

Tabel 13 – Aanwezigheden als standhouder op een activiteit

Activiteit	Datum
Standhouder op JobDay van UCLouvain	21/03/2019

Tabel 14 – Deelname aan activiteiten zoals workshops en studiedagen

Titel en organisatie	Thema	Datum
Symposium van UCLouvain	Reflecties op "Evidence-based psychotherapeutische praktijk"	15/02/2019
Lezing en Debat	De kracht van psychologische therapie: Therapiewinst	08/03/2019
Conferentie Future of Work	De toekomst van het werk overbrugd vanuit 3 perspectieven - wetenschap	21/03/2019
ICT4Care	Het elektronisch patiëntendossier voor eerstelijnspsychologen	16/05/2019
VOKA	Politiek debat van de verschillende partijen voor de verkiezingen	24/05/2019
Platform Ordes & Instituten (POI)	Opleiding insolventiefunctionarissen	17/09/2019 & 25/09/2019
Ligue bruxelloise francophone pour la santé mentale	Vertrouwelijkheid in praktijk in de geestelijke gezondheid	19/09/2019

Tabel 14 – Deelname aan activiteiten zoals workshops en studiedagen

Titel en organisatie	Thema	Datum
VOKA	Congres over de gezondheid	24/09/2019
Studiedag van VVKP	E-health hype of hulp?!	27/09/2019
Vlaams Kinderrechtencommissariaat	Presentatie van hun jaarlijks rapport	20/11/2019
Studiedag van FOD Volksgezondheid	Psychologische eerstelijnszorg	29/11/2019

2.7 OVERLEG MET DE PARTNERS

Hieronder geven we een overzicht van eenmalige (tabel 15) en regelmatige (tabel 16) overlegmomenten waaraan onze directeur en/of onze medewerkers hebben deelgenomen.

Tabel 15 – Éénmalige overlegmomenten waaraan personeelsleden hebben deelgenomen

Gesprekspartner	Thema	Datum
Wouter Mareels en Stef Joos, Moderators van Facebookgroep Klinisch Psycholoog Vlaanderen	Gesprek over deze Facebookgroep en de mogelijkheden tot samenwerking	08/11/2019

Tabel 16 – Regelmatige overlegmomenten waaraan personeelsleden hebben deelgenomen

Overlegpartner	Thema	Aantal
Beroepsverenigingen	Organisatie van een Ronde Tafel om de samenwerking tussen de Commissie en de beroepsverenigingen te bespreken	3
Kabinet minister Borsus/Ducarme en/of minister De Block	Onze werking, onze toekomstige evolutie en herschrijving van de deontologische code	3
Decanen Psychologie van de Belgische universiteiten	Organisatie van een Ronde Tafel om de samenwerking tussen de Commissie en de universiteiten	2
Ontmoeting met verschillende medewerkers van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid	Samenwerking bij de invoering van het visum voor klinisch psychologen en andere zaken die verband houden met de erkenning van het beroep van klinisch psycholoog.	3
Platform Ordes en Instituten (POI)	Informatie-uitwisseling over de evolutie van de wetgeving en de samenwerking tussen de ordes en instituten, netwerkmoment en ad hoc uitleg, bijv. door de minister of een kabinetsmedewerker	5

2.8 PLENAIRE ZITTING

2.8.1 Aantal vergaderingen

De plenaire zitting kwam in 2019 viermaal bijeen, meer bepaald op de data vermeld in tabel 17.

2.8.2 Verslagen van de Plenaire vergaderingen

Volgend op het verzoek om transparanter te communiceren over haar werking heeft de Psychologencommissie een aantal concrete maatregelen genomen, waaronder de publicatie van de verslagen van de Plenaire Vergaderingen vanaf de Plenaire Vergadering van maart 2017.

Vandaag kunnen alle verslagen sinds de Plenaire Vergadering van maart 2017 nagelezen worden op www.compsy.be/verslagen-van-de-plenaire-vergaderingen

2.9 FINANCIËEL RAPPORT

Om de transparantie van onze inkomsten en uitgaven te vergroten stellen wij voortaan ons financieel rapport publiek toegankelijk. Hieronder vindt u het financieel rapport.

Tabel 17 - Plenaire vergaderingen in 2019

Data Plenaire vergadering
15/03/2019
21/06/2019
20/09/2019
13/12/2019

Financieel rapport 2019

Inkomsten	€ 1.039.828,59
1. Jaarlijkse erkenningsbijdrage voor de inschrijving als psycholoog (eerste aanvragen en hernieuwingen)	€ 1.033.148,22
2. Andere : intresten, restituties, recuperaties, enz.	€ 6.680,37
Uitgaven	-€ 1.117.557,46
1. Personeel : salarissen, RSZ-bijdragen, verplaatsingen, opleidingen, sociaal secretariaat, enz	-€ 361.687,37
2. Evenementen: catering, fotograaf, verslaggeving, enz.	€ 0,00
3. Externe experts : advocaten, juristen, vertalers, graphisch ontwerpers, bemiddelaars, boekhouder, enz.	-€ 240.242,18
4. Burelen, vergaderzalen, kopieermachine, enz. : huur, huurlasten, onderhoud, reparaties, belastingen	-€ 125.491,28
5. Tuchtraad, Plenaire, Bureau, werkgroepen, enz. : vergoedingen, verplaatsingskosten, catering, enz.	-€ 51.103,93
6. Website, databank, online betalingssysteem, online archief, nieuwsbriefsysteem, enz.	-€ 124.306,80
7. Drukwerken & publiciteit : brieven, erkenningskaarten, folders, affiches, advertenties, enz.	-€ 12.609,90
8. Portkosten, postzegels, telefonie & Internet	-€ 30.175,16
9. Bijdragen federaties van vrije beroepen - UNPLIB & FVIB	-€ 7.420,00
10. Meubels, computers, enz	-€ 16.940,22
11. Bureelbenodigdheden en diverse goederen : papier, briefomslagen, software, boeken, documentatie, enz.	-€ 27.208,96
12. Andere : herwaarderingen, bankkosten, verzekeringen, enz.	-€ 120.371,66
Resultaat	-€ 77.728,87

3. OVER DE PSYCHOLOGENCOMMISSIE

3.1 MISSIE EN TAKEN

De Psychologencommissie is een onafhankelijke publieke instantie op federaal niveau. Ze is bevoegd voor de titelbescherming en de deontologie van alle psychologen in België, ongeacht hun nationaliteit, beroepscontext of statuut. Haar werking wordt bepaald door wetten en koninklijke en ministeriële besluiten en valt onder het toezicht van onze voogdijminister, de minister van Middenstand.

De bescherming van personen die beroep doen op de dienst van een psycholoog vloeit voort uit onze missie van publiek belang. Dit doet onze Tuchtraad met de garantie van de naleving van de toepassing van de deontologische code en zo het vertrouwen in de discipline te bevorderen.

Wil men in België de bij wet beschermde titel van psycholoog gebruiken, dan moet men zich bij de Psychologencommissie inschrijven als psycholoog. Dit geldt zowel voor zelfstandigen als voor psychologen in loondienst. Via zijn inschrijving engageert de psycholoog zich tot het naleven van de deontologische code voor psychologen (die verankerd is in een koninklijk besluit).

De Psychologencommissie doet niet aan de verdediging van de persoonlijke belangen van psychologen

In de Plenaire Zitting van de Psychologencommissie zetelen de afgevaardigden van de beroepsverenigingen voor psychologen die daartoe erkend zijn door de minister van Middenstand. De Psychologencommissie vervult evenwel een andere opdracht en is niet te vergelijken met een beroepsvereniging. Zo mag ze, als publieke instantie en in tegenstelling tot de beroepsverenigingen, niet aan de verdediging van de persoonlijke belangen van psychologen doen.

Niettemin komt haar missie - de bescherming van cliënten/patiënten van psychologen via het beheer van een lijst van psychologen, een deontologische code en een Tuchtraad - wel het vertrouwen in de discipline ten goede. Via zelfregulatie zorgt zij er bovendien voor dat psychologen zelf betrokken blijven in de deontologische invulling van hun beroep. Bijgevolg is het bestaan van een zelfregulerend beroepsorgaan als de Psychologencommissie in het belang van alle psychologen, van hun cliënten/patiënten en van de maatschappij als geheel.

Hoe wil de Psychologencommissie invulling geven aan haar missie?

- Ze regulariseert het gebruik van de titel van psycholoog via een inschrijvingsprocedure. Zo biedt ze bescherming tegen misbruik van de titel door onbevoegden.
- Ze houdt de officiële lijst van psychologen in België bij en stelt deze online toegankelijk voor het brede publiek.
- Ze kijkt toe op een ethisch correcte invulling van de discipline en gebruikt hiervoor de juridisch verankerde deontologische beroepscode of plichtenleer als toetssteen.
- Haar Tuchtraden regelen de ontvangen klachten en leggen een sanctie op in geval van schending van de deontologische code.
- Ze is een volwaardige gesprekspartner voor overheden en stakeholders, maar enkel en alleen omtrent zaken die verband houden met de titel en de deontologie van psycholoog.
- Ze wenst in te zetten op een betere sensibilisering van het brede publiek over de deskundigheid van psychologen en hun engagement om hoge ethische normen na te leven.

Het verschil met de beroepsverenigingen in een oogopslag

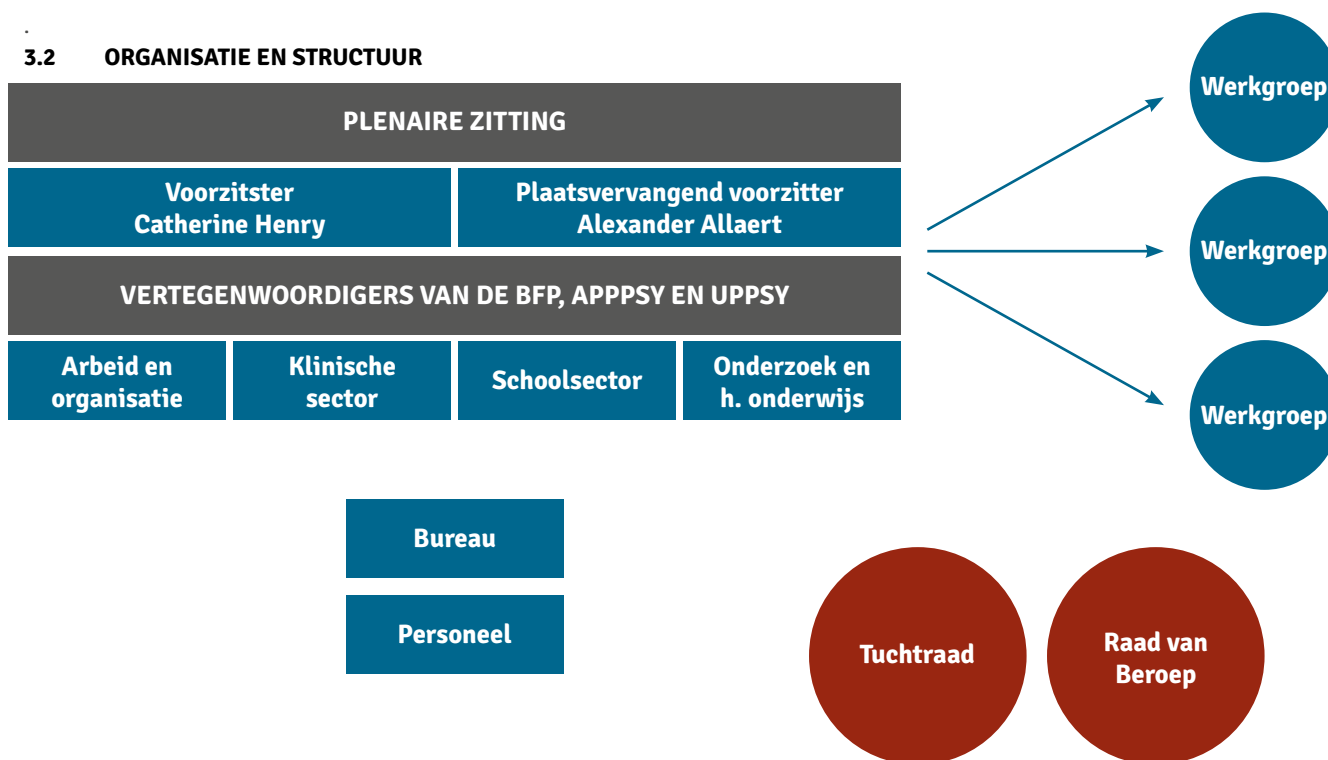
De Psychologencommissie:

- federale overheidsinstelling
- taken bij wet vastgelegd
- de inschrijving voor de titel van 'psycholoog' is wettelijk verplicht
- een inschrijvingsprocedure om de titel van 'psycholoog' te mogen gebruiken
- deontologische code
- bescherming van cliënten/patiënten van psychologen
- verzekert de eer en de waardigheid van het beroep,
- aanspreekpunt bij klachten over psychologen

Een beroepsfederatie of -vereniging:

- vereniging zonder winstoogmerk
- verdedigt de persoonlijke belangen van hun leden
- ondersteuning bij de uitoefening van het beroep
- takenpakket varieert van vereniging tot vereniging
- kortingen op abonnement aan psychologische tijdschriften, voordelige bijdragen aan professionele verzekeringen, enz.
- lidmaatschap niet verplicht, maar aangeraden.

3.2 ORGANISATIE EN STRUCTUUR

3.2.1 De afgevaardigden van de erkende beroepsverenigingen in de Plenaire Zitting

De Psychologencommissie bestaat uit de commissieleden die zetelen in de Plenaire Zitting. Deze komt driemaandelijks bijeen en wordt telkens voorgezeten door een advocate, aangewezen als voorzitter door de minister van Middenstand. Tijdens deze vergaderingen zijn beslissingen genomen in verband met de werking en problematieken gelinkt aan de inschrijving en de deontologie van de psychologen.

Onder de effectieve commissieleden zijn er stemhebbende leden en raadgevende leden. Per stemhebbend en raadgevend lid wordt er ook een plaatsvervanger aangeduid (zie tabel 18). Alle leden voeren hun mandaat uit als vrijwilliger en worden hier dus niet voor vergoed.

De Commissieleden zijn afgevaardigden van de door de overheid erkende beroepsverenigingen:

- de Belgische Federatie van Psychologen (BFP-FBP),
- l'Association des Psychologues Praticiens d'orientation Psychanalytique (APPPsy),
- de Beroeps Unie van Psychologen (UPPsy-BUPsy).

Deze beroepsverenigingen werden door onze voorgedijminister, de minister van Middenstand, erkend als representatieve 'nationale beroepsvereniging voor psychologen'. Om deze erkenning te bekomen dienden zij een aanvraag in bij de betreffende minister. Deze laatste ging vervolgens na of de beroepsvereniging in kwestie beantwoordt aan de wettelijke criteria, zoals beschreven

in het 'Koninklijk besluit van 21 mei 1996 tot regeling van de erkenning van de nationale beroepsfederaties van psychologen en van de vertegenwoordiging van de erkende federaties in de Psychologencommissie'.

Het aantal zetels per vereniging, alsook de mandaten (stemhebbend of raadgevend) worden toegekend in functie van het ledenaantal van elke beroepsvereniging. Hoe meer aangesloten leden, hoe meer afgevaardigden van de betreffende beroepsvereniging er kunnen zetelen binnen de plenaire en hoe meer stemmen deze krijgen.

De commissieleden, allen ingeschreven als psycholoog op de lijst, belichamen de verschillende sectoren binnen de beroepsgroep:

- School en educatie,
- Arbeid en organisatie,
- Klinische,
- Hoger onderwijs en onderzoek.

Deze sectoren worden vertegenwoordigd door zowel Franstalige als Nederlandstalige psychologen. Tabel 20 biedt een overzicht van de afgevaardigden die in 2019 deel uitmaakten van de plenaire vergadering van de Psychologencommissie. De volledige voorstelling van deze Commissieleden is terug te vinden op www.compsy.be/nl/voorstelling-commissieleden

Tabel 18 - Overzicht van de afgevaardigden die deel uitmaken van de plenaire vergadering van de Psychologencommissie.

Sector	Familienaam	Voornaam	Beroepsvereniging	Mandaat	Stem	Taal
NEDERLANDSTALIGE ZETELLENDE LEDEN						
Onderzoek	Proost	Karin	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Onderzoek	Verhofstadt	Lesley	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Onderzoek	Uzieblo	Katarzyna	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Onderzoek	Van Hoof	Elke	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Arbeid & Organisatie	De Witte	Karel	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Arbeid & Organisatie	Schouteten	Jo	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Arbeid & Organisatie	Van Lishout	Bie	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Arbeid & Organisatie	Van Daele	Judith	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
School	Plasschaert	Lien	BFP-FBP	Effectief	x	NL
School	Ryckaert	Ilse	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
School	D'Oosterlinck	Patrick	BFP-FBP	Effectief	x	NL
School	Lietaert	Leen	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Klinisch	Lowet	Koen	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Klinisch	Hilderson	Michaël	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
Klinisch	Van Daele	Tom	BFP-FBP	Effectief	x	NL
Klinisch	Delfosse	Lynn	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	NL
FRANSTALIGE ZETELLENDE LEDEN						
Onderzoek	Fouchet	Philippe	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Onderzoek	Blavier	Adélaïde	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Onderzoek	Rozenberg	Alain	APPSPY	Effectief	x	FR
Onderzoek	Widart	Frédéric	APPSPY	Plaatsvervangend	x	FR
Onderzoek	Ucros	Claudia	UPPSY	Effectief		FR
Onderzoek	Mathieu	Bernard	UPPSY	Plaatsvervangend		FR
Arbeid & Organisatie	Laermans	Christine	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Arbeid & Organisatie	Parisse	Johan	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Arbeid & Organisatie	Laloo ¹	Julie	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Arbeid & Organisatie	Penxten	Jerry	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Arbeid & Organisatie	Drory	Diane	APPSPY	Effectief		FR
Arbeid & Organisatie	Robin	Didier	APPSPY	Plaatsvervangend		FR
Arbeid & Organisatie	Hanquet	Chantal	UPPSY	Effectief		FR
Arbeid & Organisatie	Gontier	Alain	UPPSY	Plaatsvervangend		FR

1. Julie Laloo was lid van de Plenaire Vergadering tot september 2017 voor ze in mei 2018 Directeur werd van de Psychologencommissie.

School	Frenkel	Stephanie	BFP-FBP	Effectief	x	FR
School	Cassiers	Marie-Claude	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
School	Lenzen	Brigitte	APPPSY	Effectief	x	FR
School	Rauïs	Françoise	APPPSY	Plaatsvervangend	x	FR
School	Defossez	Philippe	UPPSY	Effectief		FR
School	Declercq	Violaine	UPPSY	Plaatsvervangend		FR
Klinisch	Chauvier	Pauline	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Klinisch	Vassart	Quentin	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Klinisch	Haot	Patrick	BFP-FBP	Effectief	x	FR
Klinisch	Gerard	Emilie	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Klinisch	Nadeau	Chloë	BFP-FBP	Plaatsvervangend	x	FR
Klinisch	De Keuleneer	Alain	APPPSY	Effectief		FR
Klinisch	Florence	Jean	APPPSY	Plaatsvervangend		FR
Klinisch	Kestemont	Paul	UPPSY	Effectief		FR
Klinisch	Vermeulen	Martine	UPPSY	Plaatsvervangend		FR

Een effectief stemgerechtigd of raadgevend lid kan steeds de Plenaire Vergadering bijwonen, waarvan enkel de stemgerechtigden kunnen stemmen op beslissingen. Een plaatsvervangend lid woont de Vergadering in principe enkel bij indien een effectief stemhebbend of een raadgevend lid van zijn beroepsvereniging en taalgroep niet kan zetelen. De plaatsvervanger kan enkel stemmen indien deze een effectief stemhebbend lid vervangt.

Zoals aangegeven onder punt 2.9 zijn de verslagen van de plenaire vergadering beschikbaar op www.compsy.be/nl/verslagen-van-de-plenaire-vergaderingen

3.2.2 Het Bureau

Het Bureau komt op regelmatige basis samen om de Plenaire Vergaderingen voor te bereiden en om op korte termijn beslissingen te nemen over de werking van de Psychologencommissie. Het Bureau fungeert ook als een filter voor vragen zodat het takenpakket van de Plenaire verlicht wordt. Ook bepaalde beheerszaken worden door haar afgehandeld, indien de Plenaire Zitting het Bureau hiervoor mandateert.

De bureauleden hebben een frequenter contact met de staf en dus een betere kijk op de dagelijkse werking. Zo legt ze de brug tussen het vaste personeel en de zetelende Commissieleden, die tijdens de Plenaire Vergadering beslissingen nemen.

De samenstelling van het Bureau in 2019 was de volgende:

Catherine Henry
Voorzitster

Julie Laloo
Directrice

Pauline Chauvier
Afgevaardigde van de BFP-FBP

Bie Van Lishout
Schatbewaarder,
Afgevaardigde van de BFP-FBP

Diane Drory
Afgevaardigde van APPpsy

Claudia Ucros
Afgevaardigde van UPPsy-BUPsy

3.2.3 De disciplinaire instanties

De Psychologencommissie kent twee tuchtrechtelijke instanties die bevoegd zijn voor het onderzoeken van inbreuken op de deontologische code van psychologen: een Tuchtraad en een Raad van Beroep. Deze raden nemen een onafhankelijke positie in binnen de Commissie. De Tuchtraad en de Raad van Beroep omvatten elk een Nederlands- en een Franstalige kamer. Elke kamer wordt voorgezeten door een advocaat of een magistraat benoemd door onze voorgedijminister, de minister van Middenstand Denis Ducarme.

Hieronder vindt u een overzicht van de Voorzitters van de Tuchtraad en van de Raad van Beroep (d.d. 31 december 2019).

Kris Luyckx

Voorzitter Nederlandstalige kamer Tuchtraad

Jean-Pierre Dardenne

Voorzitter Franstalige kamer Tuchtraad

Willem van Betsbrugge

Voorzitter Nederlandstalige kamer Raad van Beroep

Sébastien Humblet

Voorzitter Franstalige kamer Raad van Beroep

Dirk Floren

Plaatsvervangend Voorzitter Nederlandstalige kamer Tuchtraad

Evelyne Langenaken

Plaatsvervangend Voorzitter Franstalige kamer Tuchtraad

Jellina Buelens

Plaatsvervangend Voorzitter Nederlandstalige kamer Raad van Beroep

Florence Piret

Plaatsvervangend Voorzitter Franstalige kamer Raad van Beroep

In 2018 benoemde het Kabinet van Minister Ducarme de vier plaatsvervangende voorzitters van de disciplinaire instanties van de Psychologencommissie. Zij voegen zich bij de reeds gekozen leden en presidenten om hen te helpen bij de uitvoering van hun taken. De benoeming van een plaatsvervangend voorzitter is nuttig.

Het kan voorvallen dat de 'effectieve' Voorzitter niet kan zetelen omdat hij zijn onpartijdigheid in een bepaalde zaak niet kan verzekeren. Dit is bijvoorbeeld het geval als de Voorzitter familiebanden heeft met de klager of de beklaagde psycholoog. Dankzij de benoeming van de plaatsvervaarders kunnen dergelijke klachten worden behandeld.

De leden van de Raden zijn psychologen die ingeschreven zijn op de lijst bijgehouden door de Psychologencommissie. Zij werden in 2014 democratisch verkozen door hun 'peers'. Tabel 19 geeft een overzicht van de effectieve en plaatsvervangende leden per kamer.

Tabel 19 - Overzicht van de effectieve en plaatsvervangende leden van de Tuchtraden

Leden Nederlandstalige Kamer Tuchtraad

Effectief lid	Ingrid Delameillieure
Effectief lid	Ingrid De Paep
Effectief lid	Ellen Bisschop
Plaatsvervangend lid	Filip Raes
Plaatsvervangend lid	Barbara Vuylsteke
Plaatsvervangend lid	Ann Moens

Leden Nederlandstalige Kamer Raad van Beroep

Effectief lid	Annie Verhaert
Effectief lid	Elise Steemans
Effectief lid	Angelica Dullers
Plaatsvervangend lid	Bruno Vossen
Plaatsvervangend lid	José Raets
Plaatsvervangend lid	Marleen Moyson

Leden Franstalige Kamer Tuchtraad

Effectief lid	Eveline Ego
Effectief lid	Claudine Sohie
Effectief lid	Genevieve Cool
Plaatsvervangend lid	Lucien Lemal
Plaatsvervangend lid	Marc Malempre
Plaatsvervangend lid	André-Marie Allard

Leden Franstalige Kamer Raad van Beroep

Effectief lid	Christian Mormont
Effectief lid	Marie-Christine Jacques
Effectief lid	Pierre Nederlandt
Plaatsvervangend lid	Anne Massa
Plaatsvervangend lid	Etienne Vermeiren
Plaatsvervangend lid	Helen Casteleyn

3.2.4 Het personeel

Het personeel voert samen met de leden van de Psychologencommissie en het Bureau de beslissingen uit die door de Plenaire Zitting worden genomen. De directeur en zijn medewerkers krijgen hiervoor de nodige ruimte om de dagelijkse werking van de Psychologencommissie op autonome manier te verzekeren. De medewerkers kunnen uitgenodigd worden op de vergaderingen van het Bureau om bepaalde projecten toe te lichten. Ze nemen ook deel aan de Plenaire Vergaderingen, waar ze de vooruitgang komen schetsen van de projecten waaraan zij meewerken. In 2019 telde het personeel 11 medewerkers (iets meer dan 6 voltijdse equivalenten).

- Julie Laloo, directeur, psycholoog
- Silke Huysmans¹, administratief medewerker
- Oya Akdogan², administratief medewerker
- Lorena Chiriboga³, administratief medewerker, psycholoog
- Dorian Sansbury⁴, administratief medewerker
- Jonathan Dujardin, medewerker communicatie
- Emily Vranken⁵, collaboratrice au service d'étude, psychologue
- Marie-Caroline de Mûelenaere, medewerker studiedienst, psycholoog
- Charlotte Verbeke⁶, medewerker studiedienst, psycholoog
- Loes Salomez⁷, medewerker studiedienst, jurist
- Jean-Marc Hausman, medewerker studiedienst, jurist
- Letitia Dumont, griffier van de Franstalige kamer van de Tuchtraad
- Vincent Noelmans, griffier van de Nederlandstalige kamer van de Tuchtraad

1. Silke Huysmans heeft begonnen op 17 juni 2019.
2. Oya Akdogan heeft begonnen op 7 oktober 2019.
3. Lorena Chiriboga heeft verlaten op 2 augustus 2019.
4. Dorian Sansbury heeft verlaten op 28 april 2019.
5. Emily Vranken heeft verlaten op 17 maart 2019.
6. Charlotte Verbeke heeft begonnen op 2 mei 2019.
7. Loes Salomez heeft begonnen op 12 november 2019.

Psychologencommissie

Psychologencommissie

Kunstlaan 3 · 1210 Brussel

www.compsy.be

Secretariaat

T +32 2 503 29 39

info@compsy.be

[/compsyBelgium](https://www.facebook.com/compsyBelgium)

[/company/2831105](https://www.linkedin.com/company/2831105)

[/CompsyBelgie](https://twitter.com/CompsyBelgie)

.be